

ІСТОРИЧНИЙ ГЕНЕЗИС ТА ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Мосієнко О.В., здобув.
ЖНАЕУ

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень. Сучасна економіка не може забезпечити прискорення людського розвитку шляхом задоволення потреб у життєвих благах, які постійно зростають, і, відповідно, не може створити нову якість економічного зростання без розширеного відтворення новітніх знань. Економіка сьогодення повинна спиратися на технології генерування знань, обробки інформації, розвиток комунікацій, тобто на надання інтелектуальних послуг. В Європі збільшення виробництва інтелектуальних послуг за останні роки досягло 20-25 % в традиційних секторах економіки. Розвитку набувають такі нові тенденції суспільно-господарського розвитку, як «цифрова економіка», «інформаційна економіка», «економіка знань», які є складовими інтелектуальної економіки.

Серед відомих дослідників новітніх розвитку суспільства в контексті інтелектуальної економіки слід відзначити таких вчених як Замлелій О. Ю., Стюарт Томас А., Франкел Б., М. Фукуоко, Концепції інтелектуальної економіки досліджували Ходаківський Є. І., С. Володін, І. Малюкова, А. А. Чухно.

Метою написання статті є наукове дослідження історичних передумов виникнення інтелектуальної економіки як новітнього етапу суспільного розвитку.

Основний матеріал. Інтелектуальна економіка, гіпотетична галузь науки, яка вивчає теоретичні і прикладні проблеми функціонування та механізми взаємодії суб'єктів економічної діяльності, пов'язаних з

інтелектуальним капіталом, засобами мобілізації та підвищення його ефективності, ринком інтелектуального продукту, формами і методами корпоратизації, інноваційної діяльності та комерціалізації нематеріальних активів, а також з проблемами удосконалення методів оцінки вартості інтелектуального продукту, ціноутворення, фінансових відносин і формування облікової політики з урахуванням вимог міжнародних стандартів.

Основою інтелектуальної економіки є економіка інформації, або нетократія (англ. netocracy) – це нова форма управління суспільством, в рамках якої основною цінністю є не матеріальні предмети (гроші, нерухомість і т. д.), а інформація. Сьогодні повноцінний та своєчасний доступ до достовірної інформації і маніпуляції з нею забезпечують владу над будь-яким процесом в економіці. Інформація здобуває не меншу матеріальність ніж будь-який інший товар. Створюються активи, що не мають матеріальної форми, але мають ознаки товару – бренди, права, винаходи, ідеї та інше.

Для цього періоду характерними є креативні індустрії (англ. creative industries) – сукупність поглядів, ідей, тенденцій і напрямів сучасного розвитку економіки, що характеризується органічним поєднанням та використанням знань, інформації та творчості (креативності). ЮНЕСКО визначило креативні індустрії як такі, метою яких є створення, виробництво і комерціалізація творчих (креативних) змістів, що є нематеріальними і культурними за своєю природою. Відповідні змісти зазвичай захищені правом інтелектуальної власності і вони можуть набирати форму продукту чи послуги.

Отже, інтелектуальна економіка виступає як сфера людської діяльності, у якій створюються інтелектуальні життєві блага. Відмітимо, що основною умовою

інтелектуальної економіки є потреба в інтелектуальних благах, а ознакою – інтелектуальне виробництво.

Висновки та пропозиції. Аналіз концепції історичного розвитку господарських систем дозволив зробити висновок про їх періодизацію та поділ на «натуральну/трудова», «капіталістичну» та «інтелектуальну» економіку. Саме рівень і якість інтелектуальної сфери буття людини визначають рівень розвитку сучасного суспільства. В сучасній економічній науці доказовим є постійно зростаюче значення людського капіталу у суспільному виробництві, яке стає все більше наукоємним. Розвиток виробництва у майбутньому нерозривно пов'язаний з розвитком самої людини, тобто цілі сучасного виробництва досягаються лише, або точніше сказати, одночасно з досягненням цілей людського розвитку. Можна констатувати, що онтологією інноваційної економіки є нова якість розвитку людського капіталу.

Список використаної літератури

1. Замлельый А.Ю. Формирование smart (интеллектуальной) экономики: теория и практика / А. Ю. Замельый // Современные проблемы науки и образования. – 2012. – № 4
2. Стюарт Томас А. Интеллектуальный капитал. Новый источник богатства организаций / Пер. с англ. / А. Стюарт Томас // – М.: Поколение, 2007.
3. Франкел Б. Постіндустріальні утопісти / Пер. з англ. О.Юдіна. – К.: «Ніка-Центр», 2005. – 304 с.
4. Чухно А.А. Постіндустріальна економіка: теорія, практика та їх значення для України / А.А. Чухно. – К: Логос, 203. – 631с.